

Spēkā no 19.07.2000
Spēkā esošs

Publicēts: Vēstnesis , 05.07.2000, nr.
250/251
Publicēts: ZIŅOTĀJS , 27.07.2000, nr. 14

Ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2004.gada 28.aprīlim.

Grozījumi: 07.04.2004. likums (L.V., 28.apr., nr.66;
Ziņotājs, 2004, nr.10)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Par atbildību par preces un pakalpojuma trūkumiem

1.pants. Šis likums regulē atbildību par kaitējumu, kas nodarīts cilvēka dzīvībai, veselībai vai personas mantai preces vai pakalpojuma trūkumu dēļ, kā arī nosaka pienākumu atlīdzināt zaudējumus.

2.pants. Šajā likumā noteiktais neietekmē cietušās personas tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību saskaņā ar citiem likumiem.

3.pants. (1) Šis likums attiecas uz jebkuru kustamu ķermenisku lietu, arī tad, ja tā ir kādas citas kustamas vai nekustamas lietas daļa, kā arī uz elektroenerģiju un gāzi (turpmāk — prece).

(2) Šis likums attiecas uz pakalpojumiem, kuru rezultātā pakalpojuma sniedzējs izgatavo jaunu ķermenisku lietu, uzlabo vai pārveido esošu ķermenisku lietu vai tās īpašības, kā arī uz pakalpojumiem, kuriem ir tieša vai netieša ietekme uz cilvēka dzīvību vai veselību.

4.pants. Šis likums neattiecas uz zaudējumu atlīdzību par kaitējumu cilvēka dzīvībai, veselībai vai personas mantai, kas radies kodolnegadījuma dēļ.

5.pants. (1) Ja preces vai pakalpojuma trūkumu dēļ tiek nodarīts kaitējums cilvēka dzīvībai, veselībai vai personas mantai, preces ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir atlīdzināt cietušajai personai radušos zaudējumus.

(2) Preces ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus arī tādā gadījumā, ja persona precī iegādājusies no izplatītāja.

(3) Ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja atbildību par kaitējumu, kas nodarīts cilvēka dzīvībai, veselībai vai personas mantai preces vai pakalpojuma trūkumu dēļ, nedrīkst iepriekš samazināt vai izslēgt.

(4) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā.

6.pants. (1) Ražotājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kas izgatavo precī vai tās sastāvdaļu vai uzrāda sevi par ražotāju, norādot (marķējot) uz preces vai tās iesaiņojuma, preces tehniskajā dokumentācijā vai tehniskajā pasē savu nosaukumu (firmu) vai vārdu, uzvārdu, preču zīmi vai citu atšķirības zīmi.

(2) Persona, kas savas saimnieciskās darbības ietvaros ievieš precī, lai laistu to apgrozībā Eiropas Savienībā (turpmāk — importētājs), atbildības ziņā ir pielīdzināma ražotājam.

(3) Ja preces ražotāju vai importētāju (ja preces ir importētas) nav iespējams identificēt, par radītajiem zaudējumiem ir atbildīgs preces izplatītājs vai jebkura cita persona, kas pārdevusi vai

citādi izplatījusi preci, izņemot gadījumu, kad šī persona ņemot vērā lietas apstākļus, laikus ir sniegusi informāciju par preces ražotāju, importētāju vai personu, kas piegādājusi preci.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.04.2004. likumu)

7.pants. (1) Uzskatāms, ka precei ir trūkums, ja nav garantēts šīs preces drošums, ar kādu personai ir tiesības rēķināties, ņemot vērā visus apstākļus, arī:

- 1) preces raksturojumu — tās uzbūvi un iesaiņojumu;
- 2) uzstādīšanas vai izmantošanas instrukcijas (pamācības);
- 3) preces lietošanu normālos vai paredzamos apstākļos;
- 4) laiku, kad prece laista apgrozībā.

(2) Uzskatāms, ka pakalpojumam ir trūkums, ja nav garantēts šā pakalpojuma drošums, ar kādu personai ir tiesības rēķināties, ņemot vērā visus apstākļus, arī:

- 1) pakalpojuma sniegšanas veidu, lietas uzbūvi un sastāvu;
- 2) informāciju, kas sniegta par pakalpojumu;
- 3) laiku, kad pakalpojums sniegts.

(3) Nevar uzskatīt, ka precei vai pakalpojumam ir trūkums, vienīgi tādēļ, ka apgrozībā ir laista labāka prece vai sniegts labāks pakalpojums.

8.pants. (1) Ražotājs vai pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs arī par zaudējumu, kas radies gan preces vai sniegtā pakalpojuma trūkuma dēļ, gan arī kādas trešās personas darbības dēļ.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā ražotājam vai pakalpojuma sniedzējam ir tiesības celt regresa prasību pret šo trešo personu tiktāl, ciktāl tās rīcība ir izraisījusi vai palielinājusi zaudējumu.

9.pants. Ja par vienu un to pašu zaudējumu ir atbildīgas divas vai vairākas personas, tās atbild solidāri.

10.pants. Ja nodarīts kaitējums cilvēka dzīvībai vai veselībai, zaudējumu atlīdzību nosaka saskaņā ar Civillikumu.

11.pants. Ja nodarīts kaitējums personas mantai, cietusī persona ir tiesīga prasīt zaudējumu atlīdzību — bet tikai tad, ja ievēroti visi šie nosacījumi:

- 1) bojāta vai iznīcināta cita prece vai lieta, nevis prece vai lieta, kurai piemīt trūkumi;
- 2) bojātā vai iznīcinātā prece vai lieta ir tāda, kas paredzēta personiskai lietošanai vai patēriņam, un cietusī persona to izmantojusi šādā nolūkā;
- 3) kaitējuma nodarīšanas brīdī zaudējumu apmērs ir pārsniedzis 500 eiro ekvivalentu latos.

(2) Cietušās personas pienākums ir pierādīt zaudējumu, preces vai pakalpojuma trūkumu un cēloņsakarību starp preces vai pakalpojuma trūkumu un zaudējumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.04.2004. likumu)

12.pants. Ražotāju vai pakalpojuma sniedzēju no atbildības var atbrīvot pilnībā vai daļēji, ja, ņemot vērā visus apstākļus, tiek konstatēts, ka zaudējuma cēlonis ir gan preces vai pakalpojuma trūkums, gan arī cietušās personas vai kādas citas personas vaina, par kuru cietusī persona ir atbildīga.

13.pants. (1) Ražotājs nav atbildīgs, ja viņš pierāda, ka:

1) precī nav laidis apgrozībā;

2) ņemot vērā attiecīgos lietas apstākļus, ir pamats uzskatīt, ka trūkums, kas radījis zaudējumu, precei radies pēc tās laišanas apgrozībā;

3) prece netika ražota laišanai apgrozībā vai citāda veida izplatīšanai peļņas gūšanas nolūkā, ne arī ražota vai izplatīta saimnieciskās darbības ietvaros;

4) zinātnes un tehnikas attīstības līmenis tajā laikā, kad precī laida apgrozībā, nebija tik augsts, lai ļautu atklāt trūkumu vai nepilnību;

5) preces trūkums radies tādēļ, ka ražotājs pakļāvis valsts vai pašvaldības noteiktajām prasībām.

(2) Pakalpojuma sniedzējs nav atbildīgs, ja viņš pierāda, ka:

1) ņemot vērā attiecīgos lietas apstākļus, ir pamats uzskatīt, ka trūkums, kas radījis zaudējumu, radies pēc tam, kad pakalpojums sniegts;

2) zinātnes un tehnikas attīstības līmenis tajā laikā, kad pakalpojums sniegts, nebija tik augsts, lai ļautu atklāt trūkumu;

3) pakalpojuma trūkums radies tādēļ, ka pakalpojuma sniedzējs pakļāvis valsts vai pašvaldības noteiktajām prasībām.

(3) Sastāvdaļas ražotājs nav atbildīgs, ja viņš pierāda, ka preces vai pakalpojuma trūkums saistīts ar tās preces vai lietas uzbūvi, kurā sastāvdaļa ievietota (iestrādāta), vai ar preces ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja sniegto instrukciju (pamācību).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.04.2004. likumu)

14.pants. (1) Prasība atlīdzināt zaudējumus ceļama triju gadu laikā no dienas, kad cietusī persona ir uzzinājusi vai, ņemot vērā lietas apstākļus, ir pamats uzskatīt, ka tai vajadzēja uzzināt par preces vai pakalpojuma trūkumu, zaudējumiem un zaudējumu atlīdzinātāju.

(2) Prasību atlīdzināt zaudējumus nevar celt, ja no dienas, kad ražotājs laidis apgrozībā precī vai pakalpojuma sniedzējs sniedzis pakalpojumu, kura dēļ cietušajai personai radīts zaudējums, pagājuši desmit gadi.

(3) Noilguma tecējumam un pārtraukumam piemērojami Civillikuma noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.04.2004. likumu)

Pārejas noteikums

Šā likuma 11.panta 3.punkts stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Atsauce 07.04.2004. likuma redakcijā)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no direktīvām 85/374/EEK un 1999/34/EK.

Likums Saeimā pieņemts 2000.gada 20.jūnijā.

Valsts prezidente

V.Viķe-Freiberga

Rīgā 2000.gada 5.jūlijā